

Nikdy!!!

*Nikdy tě neopustím a nikdy se tě nezřeknu.
(Bible, Židům 13,5)*

„Nikdy se tě nezřeknu!“ Romantická, hluboká myšlenka... Z lidského pohledu až příliš troufalá. Však se často docela trefně říká: „Nikdy neříkej nikdy!“ Člověk je sotva kdy schopen taková absolutní vyznání splnit. V biblickém kontextu to ale říká Bůh lidem a dovolím si nadhodit, že to funguje ve čtyřech směrech jako takové univerzální čtyřverší Boží lásky:

1) Bůh miluje bezpodmínečně jednotlivého člověka a každý jeden člověk má milovat Boha celou svou duší, celým srdcem a celou myslí.

2) Bůh miluje bezpodmínečně svůj lid; církve označuje jako svoji nevěstu a i společenství Božího lidu jako celek má milovat Krista jako svého ženicha.

3) Muž má milovat bezpodmínečně svou manželku a naopak. To je i fyzickým vyjádřením předchozího bodu, který je vskutku mystický (a třeba já, jako normální muž, bych měl problém milovat Krista jako svého ženicha:-) Manželství je ustanoveno jako reálný obraz vztahu Boha k obnovenému lidstvu.

4) Věřím, že tento verš vyjadřuje i lásku k bližnímu všeobecně – vždyť to je součást našeho stvoření k Božímu obrazu. Jako Bůh miluje člověka, tak integrální součástí lidskosti by měla být láska k druhým lidem (v další rovině k celému Božímu stvoření vůbec). Nesmíme se zříci jak svých blízkých, tak dokonce ani svých blízkých nepřátel.

Být opravdově lidský je nejvěrnější obraz Boží.

Tento biblický verš (na jehož základě vzniklo čtyřverší mé vizuální básně) se pro mne stal jakoby rámcem našeho manželství, a proto se budu točit kolem bodu 3), ale s tím, že řečené více méně bude platit pro všechny body.

K tomuto čtyřverší mě krom jiného dovedl rozhovor s o mnoho zkušenější kolegyní básnířkou, Delicií Nerkovou. Vyprávěla mi pohádku o mladíkovi, který šel vysvobodit princeznu ze zakletí. Dostal jedinou radu, jak zakletí zlomit: „Ať se děje cokoli, nepusť ji!“ Princeznu chytil jako laň v lese, proměnila se v hada, potom v saň, nakonec v ježibabu.

Mládenec, ač se bál či štítil, vydržel a nepustil. Poté se ježibaba proměnila v krásnou dívku, která škemrala: „Díky, zachránil jsi mě, už mě pusť!“ A tohle bylo pro mládence nejtěžší, najednou nevěděl, jestli jí má věřit, jestli je kletba opravdu zlomena, nebo jestli jí má držet dál. Nebyl si jistý, tak ji držel dál, i když brečela, pak ječela, až dostala hysterický záchvat. Zazněly fanfáry, dívka se proměnila v nevěstu a bylo jisté, že kletba je zlomena a mládenec získal ruku princezny (ne, nebojte, tím usilovným držením jí tu ruku neutrhl).

Po sedmi letech manželství a třech dětech poznávám hlubokou pravdu tohoto přirovnání do svého života. Kolikrát už jsem měl doma místo české pohody lítou Itálii, kolikrát už jsem musel řešit nelítostnou patálii, kolikrát už jsem to chtěl vzdát, vykašlat se na manželku, rodinu (i Boha) a vzít roha... A právě v těchto temných údolích musí ode mne jasně zaznít: „Nikdy!!!“ Jediným problémem je, že asi nezazní fanfáry a nepoznám, kdy je kletba toho porušeného lidství zlomena. To jediné, až zazní fanfáry polnice posledního soudu, pak už svou ženu mohu pustit k vodě (živé:-).

Někdo o této vizuální básni utrousil štiplavou poznámku, že je to krvavá lázeň (zvláště v provedení 105 x 105 cm). No, červený vír uprostřed může znamenat vášeň, lásku či život – krvavou lázeň pro Čachtickou paní rozhodně ne. Ale když o tom přemýšlím hlouběji, tak je to tam také (jaká to výhoda/nevýhoda abstraktních obrazů:-) – je to krev oběti toho, který tak vášnivě bezpodmínečně miluje, který obětuje svůj život, svou energii jednomu jedinému subjektu, který má (v očích milovníka) hodnotu nejjasnějších hvězd.

Taková láska však potřebuje bezpečné území (hranice) ke svému usměrnění a rozvoji. Pouhé hranice bez života by ale byly jen vězeňskou mříží. Podobné to je s řekou – kdyby neměla jasné břehy, byla by z ní potopa; pouhé břehy bez vody jsou však jen mrtvým korytem. Manželství je tedy hra, která potřebuje hranice (to je závazek, slib, vyznání), jinak se hra propadá vniveč – každý si může dělat, co chce, ale už to není vztah. Poeticky shrnuto: Hra bez hranic je nanic...

Ve vztahu se snažme z každého dne tvořit nevšední báseň. Je to radost, ale i oběť. Je to dynamické, jsme stále ve víru změn. A obklopeni hranicí čtyř veršů hrajme (si) svou životní hru.